

Kdo bo delal letošnje volitve v Franciji

Rdeči milijoni za franc. volitve

Pariz, 10. aprila. V zvezi z začetkom volilnega boja v Franciji, ki se je začel z vso ostroščjo, kakršne ni bilo zaznamovati še pri nobenih volitvah, prihajajo na dan odkritja o prizadevanju Moskve, da bi po socialističnih in komunističnih strankah na vsak način dosegla zmago. Kominterni, ki je prestavila svoje evropsko središče v Pariz, je že davno pred začetkom volitev izdala podrobna navodila za taktiko svojih priganjačev in razpisava za francoske volitve ogromna denarna sredstva. Če upoštevamo, da je večina levičarskih voditeljev od Leona Bluma preko Herriota do komunističnega Marcela Cachina milijonarjev, je jasno, da bo levičarski blok razpolagal z ogromnimi denarnimi sredstvi.

Komunisti hujskajo na vojno

Francoski komunisti, ki sicer veljajo za strastne zagovornike mirovne ideje in pacifizma, so zadnje čase postali naravnost nacionalistično bojoviti. Podporniki francoske varnosti za oboroževanja. Komunistični voditelj Cachin je v zadnjih govorih izjavljal, da bodo francoski komunisti in levičarji z vsemi sredstvi branili francosko neodvisnost in neokrnjenost francoskega ozemlja. Ta

čudni preobrat levičarjev se pojasnjuje sedaj vse bolj. Glavno razlago je dal Cachin sam, ko je v nekem od zadnjih govorov rekel, da se bodo v premiru vojne delavci, ki jih je oborožil kapitalizem po nekaj tednih obrnili z istim orožjem proti njemu in izžvali svetovno revolucijo. Iz teh njegovih izjav je razumljivo, zakaj so zdaj francoski komunisti vse leto naprej hujskali na vojno proti Italiji, danes pa ščuvajo na vojno proti Nemčiji, podpirajo s svojim tiskom oboroževanje Francije in so bojevitiji od vseh nacionalistov.

Denar iz Moskve

Pariska podružnica Kominterne je določila že vnaprej, kateri kandidati desničarskih skupin morajo biti poraženi pri volitvah in ne smejo za nobeno ceno priti v novo zbornico. Proti tem kandidatom so na razpolago posebni komunistični volilni fond. Med te, od boljševikov obsojene francoske politike, spadajo predvsem bivši policijski prefekt Pariza Chiappe, desničarski poslanec Tailtinger, ki je v parlamentu razgalil spijonažna in veleizdajniška dejanja ravnatelja velikega komunističnega lista »Humanite«, zida Eberleina, ki je

zdaj v ječi. Zmagati ne sme pod nobenim pogojem tudi poslanec Sellier, ki je leta 1932 porazil Cachina v njegovem volilnem okrožju. Vsi ti ljudje vedo preveč o korupcijskih skandalih današnjih francoskih levičarskih milijonarjev in bi utegnili radikalno-socialistično in boljševiško tolpo razgaliti pred vsem svetom. Komunistična stranka razpolaga za francoske volitve s fondom 100 milijonov frankov in desničarski listi zlobno pripominjajo, da so teh 100 milijonov frankov za boljševiški volilni program plačali Francozi sami, s tem, da je parlament dovolil Sovjetom posojilo.

In vlada

Sedanja Sarrautova vlada skuša pri volitvah ohraniti videz nepristranosti in objektivnosti. Tako je dovolila uporabo državnih radijskih postaj za propagando vsem strankam, ki bodo v volilni borbi lahko vsako po eno uro oddajale propagandne govore. Ti propagandni govori so lahko kakršnekoli vsebine, vsebovati pa ne smejo žalitev z ozirom na vlado, niti žalitev drugih strank. Seveda pa člani vlade v napadih prednjačijo, kakor zmeraj.

Odbor trinajstih posrednik miru:

Abesinija nudi roko sprave

Zeneva, 9. apr. TG. Angleški zunanji minister Eden je imel danes daljšo razgovor s predstavnikom Abesinije Voldemarjanom, ki mu je izjavil, da je abesinska vlada pripravljena začeti mirovna pogajanja, toda samo pod pogojem, da ostanejo v okviru Zveze narodov. Z Italijo samo se Abesinija neposredno ne pogajata. Ako se italijanski delegati udeležijo seje odbora trinajstih, je on pooblaščen, da se na tej seji in pred očmi Madariage z njimi pogaja. Končno je bilo sklenjeno, da bo odbor trinajstih poslal obema vojskujočima se državam poziv, naj nikakor ne uporabljata strupenih plinov, ker je to v protislovju s pogodbo iz leta 1935, ki sta jo obe državi podpisali.

Glede začetka mirovnih pogajanj je znano samo toliko, da so odvisna od uspehov razgovorov, ki ga bo imel predsednik odbora trinajstih Madariaga z baronom Aloisijem nocoj in jutri, v petek zjutraj. Odbor trinajstih bo brez dvoma prelozil nadaljnje seje do 21. aprila in tako dal Madariagi priložnost, da med tem dobi jasen pregled o stališču Italije in Abesinije glede mirovnih pogajev.

Anglija sili v mirno potaunavo

Havas poroča, da je bilo danes opaziti znatno izboljšanje mednarodnega ozračja in to v skladu s sejo odbora trinajstih, kjer je prišla do izraza volja Italije in Abesinije, da začnejo pogajanja. Angleška delegacija pa je zelo zadovoljna s pozivom, ki ga bo Madariaga poslal Italiji in Abesiniji, ker pričakuje od njega, da bo vendarle izvajal nekak pritisk na Italijo in jo prisilil, da bo bolj popustljiva. Seveda pa je Anglija, tako se je izrazil zunanji minister Eden, trdno odločena, da bo zahtevala strogo izvajanje predpisov pakta Zveze narodov proti napadalcu, ako Italija uporabe strupenih plinov ne bi takoj opustila.

Aloisi ni pooblaščen

Rim, 9. apr. TG. Zunanje ministristvo je izdalo poluradno sporočilo, da baron Aloisi ni opolnomočen, da bi v imenu Italije odgovarjal na vprašanja, ki mu jih hoče zastaviti odbor trinajstih v zvezi z morebitnim prekinjenjem sovražnosti v Abesiniji. Baroni Aloisi je pooblaščen samo, da kot opazovalec zasleduje razgovore v Ženevi. Iz tega pa ne sledi, da Italija ni pripravljena pogajati se za mir. Toda v ta namen bo italijanska vlada poslala v Ženevo posebno mirovno delegacijo, ki bo imela vsa potrebna polnomočja. Predhodno pa se morata Mussolini in Madariaga natančno sporazumeti glede mirovnih pogajanj in vloge, ki jo hoče igrati odbor trinajstih. Italijanska vlada, tako nadaljuje poročilo, ima vtis, da hočejo sedaj v Ženevi samo mešati pojme in zakriti velike italijanske vojaške uspehe z raznimi postranskimi vprašanji glede pravnega postopka. Italija tega ne bo dovolila, ampak hoče priti do miru po jasni poti.

Usi posredujejo

Zeneva, 10. aprila. Včeraj zvečer je francoski zunanji minister Flandin imel dolgo konferenco z italijanskim delegatom pri ZN v zvezi s ponudbo in pripravljenostjo Abesinije, da na mirni način likvidira vojno v Vzhodni Afriki. Italijanski delegat baron Aloisi je Flandinu potrdil pripravljenost Italije, da pristopi k pogajanjem za mirno rešitev vojne, čeprav ZN še ni prejela uradnega odgovora od Mussolinija. ZN je namreč Mussoliniju poslala povabilo na te mirovne razgovore, ki naj bi jih vodil predsednik odbora trinajstih Madariaga. ZN je v tej poslanici predlagala Mussoliniju, naj pošlje po veliki noči v Ženevo posebno delegacijo, ki bi imela vsa polnomočja, da se z abesinskim delegatom Volde Marianom začne pogajati za mir. Baroni Aloisi je pri tej priložnosti odgovoril francoskemu zunanjemu ministru Flandinu, da je Mussolini dal njemu navodilo, da pristane na pogajanja za mir, vendar se ta pogajanja ne morejo takoj pričeti, ker italijanska delegacija še ni prejela točnih navodil in pogojev, pod katerimi pristane na mirno rešitev vojne.

Tudi odbor trinajstih čaka

Zeneva, 10. aprila. O. Odbor trinajstih, kateremu je poverjeno posredovanje za mirni sporazum med Italijo in Abesinijo, je prepričan, da bo uspelo, ta pogajanja zaključiti z uspehom in upa, da se bodo pred tem odborom že prihodnji teden pričela stvarna pogajanja med italijanskim delegatom baronom Aloisijem in abesinskim delegatom Volde Marianom. Odbor pričakuje samo končnega pristanka Mussolinija, na kar bo začel dejansko posredovati.

Sankcije se vedno ovira

Zeneva, 10. aprila. Kljub izjavam italijanskega delegata barona Aloisija, da je Italija pripravljena na mirovna pogajanja, smatrajo merodajni krogi, da še niso odstranjene vse ovire, da bi še vedno utegnile razbliniti v zvezi s pričakovanim uspehom posredovalnega dela odbora trinajstih. Še vedno prevladuje prepričanje, da Italija ne bo stavila takih predlogov za premirje, katere bi mogla sprejeti tudi Abesinija z izgovorom, da se sankcije proti Italiji še vedno izvajajo. Italijanske delega-

cija bo gotovo zahtevala ukinitve sankcij, če prej, preden pristopi k mirovnim pogajanjem. Ta zahteva Italije pa utegne naleteti na odpor Anglije, ki je pripravljena pristati na ukinitve sankcij šele takrat, ko se bodo mirovna pogajanja zaključila z uspehom in bo mir v Abesiniji že gotovo dejstvo.

Egipt z Italijo: proti Angliji

Gondar, 10. aprila. O. Prebivalstva je že začelo z delom v vsem zaupanju v novo upravo. Italijanski strokovnjaki se proučujejo podzemeljska ležišča, ki so silno bogata.

V Egiptu se je začela debata o jezerni Tsana. Egiptski ministrski predsednik je haje izjavil, da sprejme ob tem jezerni vsak režim, ki bi bil v stanu vzdrževati red okoli jezera. V tem slučaju hoče Egipt delati naravnost in brez posredovanja in pogajanja med Egiptom in Italijo bi bila celo mogoča. Važna je s tem v zvezi izjava Suvicha, ki je predvidel ta pogajanja z Egiptom zaradi jezera Tsana, egiptski krogi pa izjavljajo, da se lahko pogajajo s komerkoli po novi pogodbi, ki se bo sklenila med Egiptom in Anglijo.

Bele zastave nad Abesinijo

Asmara, 10. aprila. O. Posebni dopisnik DNB poroča, da je grof Ciano preletel pokrajino južno od Desija in ugotovil, da so abesinske armade v popolnem razsulu in da beže čete na vse strani. Bele zastave vihrajo že skoraj na vseh vaseh okoli Desije. Čiščenje pokrajine okoli Asangi jezera dokazuje o ogromnih izgubah abesinskih armad. Delavnost na vsem severnem bojišču od Sudana do Kvorama je zelo velika. Vsi glavarji pokrajine južnozahodno od reke Takaze se predajajo.

Poročilo št. 180

Rim, 9. aprila. AA. Agencija Stefani objavlja poročilo z vzhodno-afriških bojišč št. 180: V gondarski pokrajini se prijavljajo Italijanom novi plemenski poglavarji in ugledni narodni prvaki. Prebivalstvo teh krajev izraža svoje simpatije za Italijo. — Tudi tekom včerajšnjega dne je naše letalstvo zelo živahno nastopalo. Zasledovalo je sovražnika in dostavljalo italijanskim sprednjim stražam, ki prodirajo proti jugu, potrebščine.

Glasovi o francoskem mirovnem predlogu

London, 9. aprila. AA. (Reuter) Francoski načrt ni doživel preveč toplega sprejema v londonskem tisku. Listi v svojih komentarjih ugotavljajo velika nasprotstva med nemškimi in francoskim stališčem in pozivajo britansko vlado, da podvoji svoja prizadevanja, da se doseže kompromis. »Daily Telegraph« pravi med drugim, da se sme reči, da so francoski predlogi delno neizvedljivi. Šele pred kratkim so izkušnje ponovno pokazale, pravi list, da ni predlog o mednarodnih oboroženih islah v nobeni zvezi z današnjimi realnostmi. List pravi na koncu, da pušča francoski odgovor izključno britanski vladi skrb, da najde pola in načine za nadaljnje razgovore.

»Daily Herald« pravi med drugim, da je treba vse storiti, kar je le mogoče, da se sprejemljivi deli francoskih in nemških predlogov združijo s predlogi drugih držav in da se na podlagi tega izdela nov načrt, ki bi ga mogli vsi sprejeti.

»Times« pravi, da je veliko vprašanje, ali so vsi francoski predlogi dejansko izvedljivi. Malo verjetno je, da bi bile posamezne evropske države že toliko zrele, da bi se odpovedale delu svoje suverenosti, ki ga od njih zahteva francoski načrt.

Nato pravi list, da se ne da tajiti, da predstavlja francoski načrt, če ga gledamo kot celoto, skrbno sestavljeno delo. Zato ta načrt ne sme služiti samo za čisto negativno in destruktivno kritiko, temveč ga je treba proučiti vzporedno z nemškimi predlogi, da se bo videlo, ali se ne bi dali nekateri njegovi sestavni deli spraviti v sklad z nekaterimi deli nemških predlogov. Glavni cilj, po katerem moramo stremeti, končuje list, mora biti odstranitev zaprek, ki ovirajo razgovore za tehtno utrditev miru.

London, 9. aprila. AA. O francoskem odgovoru pravi »News Chronicle«, da prinaša prav primerne ideje, po drugi strani pa skuša francoski načrt stabilizirati odnose v zapadni Evropi za prihodnjih 25 let.

»Daily Herald« piše, da je treba francoski odgovor proučiti z istega stališča, kakor nemški odgovor, in sicer s splošneevropskega vidika. Zato tega vprašanja ni mogoče rešiti samo s stališča lokarnskih držav.

Berlin, 9. aprila. AA. Nemški listi kritizirajo francoske predloge. »Berliner Tagblatt« pravi, da ne pomenijo stvarnega odgovora na Hitlerjevo spo-

Napetost popušta

London, 9. aprila. AA. Zadnje tedne se je vrnilo v britansko domovinsko mornarico več enot, ki so bile začasno dodeljene britanski sredozemski mornarici. Admiraliteta se je odločila za ta ukrep sprito sedanja stanja britanskih pomorskih oporišč v Sredozemskem morju, ki so jih pozimi znatno izpopolnili, modernizirali in utrdili.

Pomorski urednik lista »Daily Telegraph« piše danes o tem vprašanju in pravi med drugim, da je admiraliteta že septembra lanskega leta izdala obsežne ukrepe za čim boljše zavarovanje Malte in drugih britanskih oporišč v Sredozemskem morju pred letalskimi napadi. Ustanovljene so posebne nove enote za letalsko obrambo. V ta namen je vsega skupaj 87 častnikov, vojske in mornarice imelo posebne tečaje pod vodstvom nekega kontreadmirala in brigadnega generala. Vse to se je vršilo v zvezi s protiletalsko obrambo britanskih oporišč v Sredozemskem morju. Nekateri križarke, ki so v službi pri britanski sredozemski mornarici, so popolnoma preurejene in specializirane za izključno protiletalsko obrambo. Na podlagi vsega tega sklepa pomorski strokovni urednik lista »Daily Telegraph«, da se sme reči, da je britanska sredozemska mornarica zadosti zavarovana pred letalskimi napadi. Vzlie temu pa ostane še zmerom odprto vprašanje delne nadomestitve Malte z novimi oporišči, ki bodo po svoji zemljepisni legi manj izpostavljena.

Viharji v Tripolitaniji

Tripolis, 9. aprila. TG. Iz vseh delov Tripolitanije poročajo o strašnih peščenih viharjih, kot jih Tripolitanija ne pozna že 105 let. Velike množice ovc in kamel so uničene. Generalni guverner Balbo je dal na razpolago vse vojskove, da rešijo živali, posebno v delih Cirenajke, kjer spravljajo živali celo v trgovske ladje, da jih rešijo pogina. Doslej so spravili na ta način na ladje čez 100.000 glav živine. Nadaljnjih 100.000 pa jih čaka še v okolici pristanišč, ki se jim vsled viharjev in peščenih megel ne morejo približati. Letala nikakor ne morejo v pušče, da bi poizvedela, kako je z ljudmi in živalmi po raznih oazah Tripolitanije.

Usearabska zveza

Jeruzalem, 9. aprila. TG. Podpis prijateljske in zvezne pogodbe med dvema arabskima državama, to je med Irakom in med Ibn Saudovo Arabijo, je napravil velikanski vtis po vseh arabskih deželah, od doker prihajajo poročila o velikanskem navdušenju, ki je zajelo arabska plemena. Zdi se, da se blizu trenutka, ko se bodo arabske pogodbe razširile tudi še na druge države v Aziji, ki se jim doslej še niso priključile. Nadalje poročajo, da se nahaja deputacija iz arabske države Sana (na arabskem polotoku) na poti v Bagdad, da se začne pogajanja za slično zvezno pogodbo. Tudi iz Jemena prihajajo poročila, da se hoče pridružiti bloku arabskih držav. Toda se večjega pomena so poročila iz Kaira. Egiptovski ministrski predsednik Ali Maher paša in zunanji minister Ibn Saudove Arabije Amid Feisal sta izmenjala zelo pristrane brzojavne pozdrave in arabski zunanji minister je celo obvestil egiptovsko vlado, da bo v najkrajšem času poslal opolnomočeno delegacijo v Kairo z namenom, da se pogajajo za obnovitev diplomatskih odnosov, ki so bili prekinjeni leta 1926, in da se tudi Egipt pridruži arabskemu paktu. V angleških krogih so prepričani, da se zelo hitro približuje čas, ko bodo vse arabske države med seboj povezane v veliki vsearabski zvezi, ki bo, tako vsaj mislijo Angleži, računala na blagohotno prijateljstvo britanske imperije.

Use za vojsko

Tokio, 10. aprila. V japonskem državnem proračunu je predvidenih za bodoče leto 34 milijard dinarjev za vojaške namene. Od tega odpade 9 milijard Din za mornarico, 8 milijard Din za suhozemsko vojsko in 17 milijard Din za letalstvo. Proračun ne obsega izdatkov za Korejo in tudi ne izrednih izdatkov za vzdrževanje kvantunske armade na Kitajskem, oziroma izdatkov za vojaške namene v Mandžuriji. Slednji se nahajajo v mandžurskem vojaškem proračunu.

Stanje dr. Ante Bauerja

Zagreb, 9. aprila. AA. Ob 11 dopoldne so izdali o zdravstvenem stanju nadškofa dr. Bauerja tale bulletin: Subjektivno stanje je precej boljše. Objektivno stanje na pljučih pa je neizpremenjeno. Temperatura je znajala ponoči 38, davi 37,3 stopinje. Bitje žile 76 do 82. — Dr. Culumović, dr. Lohar.

Madžarska deli mnenje z Nemčijo

Budimpešta, 10. aprila. Včerajšnji »Pesti Hirlap« prinaša v zvezi s francoskimi predlogi za evropski mir članek pod naslovom »Majhni izgledi za mirno rešitev lokarnske krize«, v katerem odklanja francoske predloge kot nesprejemljive tudi za Madžarsko in pravi, da so mirovne pogodbe napravile iz Evrope navadno poboljševalnico, v kateri do zob oborožene tako zvane zmagovalne države kot kazniški pazniki stražijo brezpravne države kot Nemčija, Madžarska in Avstrija. Bivši francoski mirovni predlogov ni nič drugega, kakor stremjenje, da se obizide te kaznišnice še bolj utrdi in da se s tem napravi usoda jetnikom še bolj brezupna. Iz tega načrta se ne more roditi noben nov mir, temveč le nov vojni požar.

menico. »Deutsche Allgemeine Zeitung« vidi v francoskem načrtu »nekak nebotičnik, zgrajen za reklamo, v katerem pa ni mogoče stanovati.« »Berliner Börsenzeitung« smatra, da so francoske note agresivne in ironične ter za Nemčijo žaljive.

Queen Mary, nova kraljica oceanov

Dne 27. marca t. l. je priplula iz svoje ladje-delnice po reki Clyde v southamptonsko pristan- nišče pravkar dograjena največja ladja na svetu, parnik »Queen Mary«. Ob petih jutraj je priplula v Cowes, kjer se je v dobri uri zasidrala. Okoli tri četrtmilijonska množica radovednih gledalcev se je zbrala na obrežju otoka Wighta in South- hampton Watera, da bi prisostvovala rednemu do- godku, ko bo nova morska kraljica zaplula v na- lašč zanj pripravljeni dok. Vse obrežje, mesto in zaliv je bilo v slovesnem odelu. Malo pred pol- dnevom je zapustila sidrišče v Cowesu in se za- čela pomikati proti Southampton Wateru. Brez vsake nepravilnosti je plula po ozkem prekopu pri Bramles Shoalu in ob četrtna tri priplula do vhoda v Kralja Jurija V. Graving Dock. To je največji dok na svetu in dostojno urejen za dom svetov- ne kraljice.

Višek napetosti med gledalci

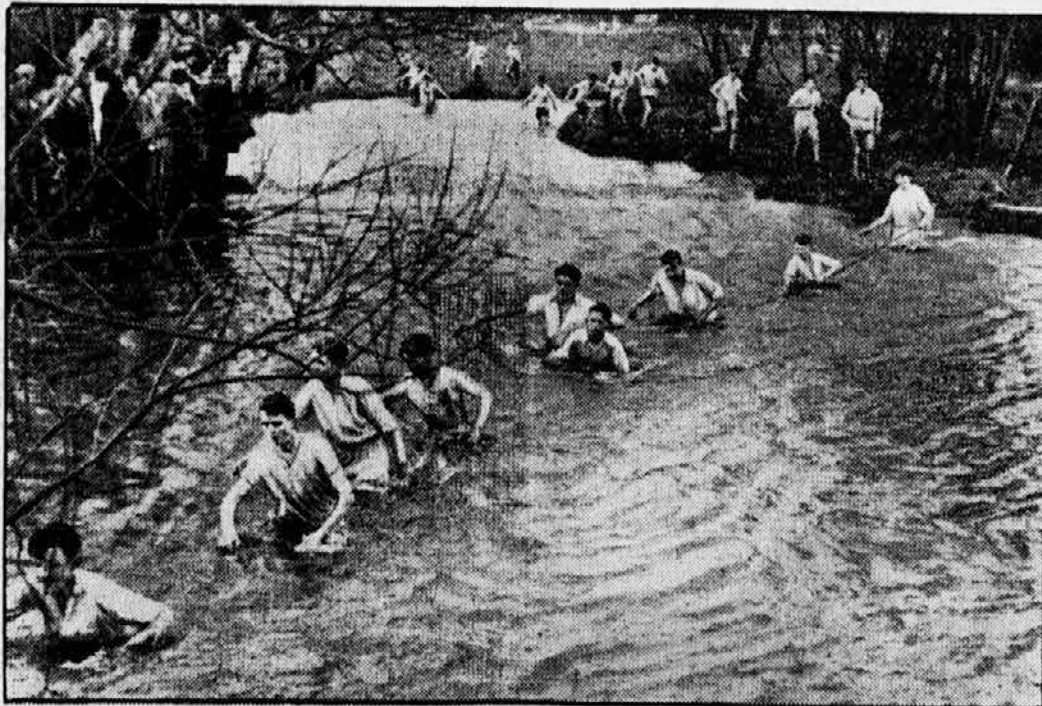
Je nastopil v trenutku, ko se je »Queen Mary« pri- bližala vходу, kar se je zgodilo točno ob četrtna tri. Deset minut za tem pa je že plula pod pre- znanim vodstvom svojega krmilarja po tesnem pre- kopu v svoj novi dom. To ni bila sala. Samo osem čevljev razmaka od njenega trupa in zazidanega poloma na vsaki strani! Toda mlada kraljica je bila izročena rokam spretnega in izkušenega vod- nika, pa je s pomočjo svojih krepkih vlačilcev srečno plula mimo Scile in Haribde v priprav- ljeni dok.

Kakor hitro je bila v svojem zavetišču, so za- čeli odstranjevati vodo izpod nje. Pod njenim ogromnim trupom je vse gomazelo delavcev, ki

so s polno paro hiteli, da bi čim prej odstranili 270.000 ton vode. Velikanske črpalke so pet ur zapovrstjo črpale, in ko jih je pri tem dohitela noč, niso nehale z delom. Drugi dan so prišli na vrsto pleskarji, ki so odvezli mladi kraljici njen zasilni plašč ter ga ji zamenjali z novim. Opleskali so jo z novo trojno plastjo prvovrstnih nepremoč- ljih barv. Nato so ji odvezli stare začasne pro- pelerje ter ji dali štiri nove, katerih vsak tehta 35 ton. Ti propelerji bodo z manj številnimi okreti dosegli večjo hitrost kakor prvi.

Svojevrsna posebnost

in to tudi za Angleže, ki so vajeni morskimi zani- mivostmi in veličin. Da si bomo mogli ustvariti vsaj površno predstavo o tej morskii velikanki, ki meri 1018 čevljev v dolžino, jo postavimo ob bok raz- nim velikim zgradbam. Človek, ki bi stal n. pr. na vrhu znanega Nelsonovega stolpa v Trafalgar Squareu, bi se mogel, če bi »Queen Mary« stala na suhem, pomenkovati s častniki na njeni palubi, a če bi v vodi stala poleg nje, bi bil trh tega stolpa v višini kakor njeno tkzv. »vrhanje strašilo«. Središče številnice Big Bena, velike ure na West- minsterski palači, je 180 čevljev nad zemljo, a od kobilice »Queen Mary« do vrha njenega spred- njega dimnika je 184 čevljev. Vlak »Royal Scot« je za 18 čevljev krajši od »Queen Mary« in skozi njen dimnik bi šli zapovrstjo tri njegove loko- motive.

Tek čez mokro oviro je najboljši spomladanski trening.

Najbogatejši človek na svetu

Skoro vsakdo bo rekel, da je najbogatejši človek ali Rockefeller ali Ford ali Morgan ali kdo drugi znanih plutokratov. Pa ni tako, ti zapadni milijonarji so v primeri z maharadžo Nizam Hydrabad počestni krošnjari. »Moj oče bi lahko z bi- seri tlakoval najdaljšo ulico v Londonu«, je izjavil princ Azam, hyderabadski prestolonaslednik, ne- kemu londonskemu juvelirju, pri katerem je kupil za pet milijonov dinarjev tobačnih doz, katere je doma delil kot spominke iz Londona. Preračunano v naš denar ima Nizam 250 milijonov letnih do- hodkov od svoje posesti, 120 milijonov pa ima letne apanaže, kar je torej toliko kot vsak dan en milijon dinarjev. Podložnikov ima 14 milijonov, ki prebivajo na ozemlju 130.000 kvadratnih kilo- metrov.

Velike priprave so se vršile za proslavo nje- govega 25 letnega vladanja. Nizam je naročil za 15 milijonov dinarjev raket in umetnega ognja ter drugih pirotehničnih predmetov. Tisoč volov in 10 tisoč ovac naj bi bilo zaklanih za pogostitev mno- žice, Nizam pa bi se vozil po deželi ter med ljud- stvo trosil novokovani srebrni denar. Vse to pa je bilo radi smrti angleškega kralja preloženo na poznejši čas.

Nizamovo imetje je bajno. V Delhiju si je zgra- dil palačo iz modrega marmorja in zlata, 180 sob ima samo za svoje žene. Troje marmornatih dvor- išč, plesno dvorano 30 m v obsegu, v zakladnici pa skriva za dvanajset milijard dinarjev zlata. Mno- go zlatnikov je, ki so 200 do 300 let stari. Drage

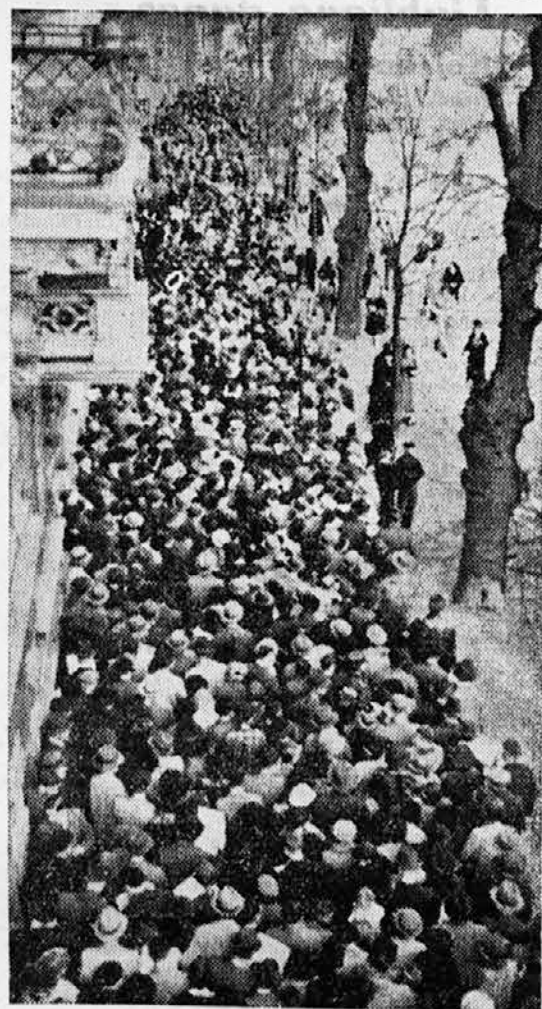
Patriotizem in umetni zobje

Neki arabski oficir je že dolgo nosil umetno zobovje. Ob priliki turške vstaje pa so Arabci pobesneli in omenjeni oficir je iz golega patrioti- zma vzel iz ust zobovje ter ga zmel v prah. To pa samo radi tega, ker je zobovje napravil turški zobotehnik. Ker ni bilo lahko dobiti mehko hra- no, je bil čin oficirja že precej sličen junaštvu.

Neka služkinja je bila obtožena, da je svoji gosposlinji ukradla umetno zobovje. Pred sodni- kom je priznala tatvino in sodniku povedala, da je to storila ponoči in da je zobe uničila. To pa je napravila, ker ji gospa ni dajala dosti jesti, češ, naj pa tudi ona ne je.

Smith, ameriški mornariški kapitan, je lovil ribe. Pri tem pa je imel nekoč smolo, da je kihnil in sicer s tako silo, da mu je umetno zobovje pa- dlo v morje. Pred kratkim pa je to zobovje dobil nazaj, našli so ga namreč v želodcu ribe, ki je bila ujeta na obali Floride.

Še lepša zgodba z umetnim zobovjem pa je bila ona, ki se je pripetila novoporočenemu paru na potovanju preko Oceana. Mož z zobmi, belimi kot biseri, je imel to smolo, da so mu neko jutro v kopalnici ti lepi zobje padli iz ust in skozi odtočni kanal v morje. Na parniku pa ni bilo no- benega zobozdravnika. Mlada žena je bila nemalo presenečena, ko je zagledala pred seboj svojega don Juana z udrtimi ustnicami brez zob.

Vsi ti bi radi na olimpijske igre. Dne 1. aprila se je začela v Berlinu prodaja vstopnic za olimpijske igre na drobno.

V napačnem vlaku

Kadarkoli se vrši kje kaka večja prireditev, slavnost, tekma ali kaj sličnega, tedaj železnica- rima nobenega oddiha, po 24. da tudi več ur, mora biti neprestano v službi. Naravnost čudeži se gode ob takih prilikah na kolodvorih, zlasti pri povrat- ku, kar smo imeli priliko doživeti ob zaključku evharističnega kongresa v Ljubljani. Tisoče in ti- soče potnikov je treba spraviti v razmeroma majh- ne kajbice, ki jim pravimo vagoni.

Nič čudnega, če se ob navalu marsikateri po- tnik vsede v napačen vlak, saj se kaj takega pri- peti tudi v normalnih razmerah celo tam, kjer bi človek kaj takega ne pričakoval.

Prav pred kratkim sta dva potnika z zasilno zavoro ustavila vlak, saj se vozil iz Londona v Manchester. Opazila sta, da sedita v napačnem vlaku. Ta vlak vozi sicer brez vsakega ustavljanja celih šest ur in se nazivlje non-stop-train.

Na Češkoslovaškem pa se je pred kratkim do- godil primer, karšnega zgodovina železnic najbrž še ne pozna. Sprevodnik je vstopil ter prišel s pregledovanjem voznih listkov kot običajno. Zelo pa se je razburjal, ker niti eden potnikov ni imel svoje vozovnice v redu. Vsi potniki so napravili dolge obraze videč, da vsi sedijo v napačnem vla- ku. Precej časa je poteklo, preden se je železni- škemu organu posvetilo, da gre to vendar nekoliko predač, da bi se vsi potniki zmotili. Končno pa je ugotovil, da je bil sprevodnik tisti, ki se je vozil v napačnem vlaku.

Moč življenja

Vodilni francoski fizik profesor Paul Beckerel je predaval v pariški akademiji znanosti o naj- nižji toplotni meji življenja. Obdeloval je skrbno posušeno zemljo s tekočim helijem, ki razvija 271 stopinj mraza (samo 2 stop. nad »absolutno ničlo«). Tudi v tem skoraj medplanetnem mrazu so ostali živi vsi mikroorganizmi in kmalu so zrastle drobne povodne rastline, katerih klice niso hotele pogi- niti. Raziskovalec sklepa, da bi se nadaljevalo živ- ljenje na zemlji, dasi v drugačnih oblikah, tudi v primeru, če bi ugasnilo sonce.

danja zapustil domačo deželo. Pač pa je poslal svoja dva sinova, katerima je dal vsakemu po 30.000 funtov (7 in pol milijona din) »drobiža«. Suženjstvo in beda na eni strani, na drugi bajno bogastvo.

Nov vojni spomenik so postavili Francozi v Bor- deauxu ameriškim četam, ki so med vojno tam stopile na suho.

Mrtvi in dva živa

In res je ni več. Svojo muko je nosil sam samcat, toda s slehernim dnevom mu je bilo vedno bolj jasno, da tako ne more več iti dalje. Da mora priti neka re- šitev, pa naj velja kar hoče, ako hoče v roke, ogledoval si ga od vseh strani, pretehtaval razne prilike, slabe in dobre.

Ali smiem še ono malo, kar mi je ostalo, zaradi drznega domisleka postaviti na kocko? si je govoril ter se skušal pred samim seboj braniti. Obenem pa je imel tesno slutnjo, da se bo vendarle tako zgodilo.

Saj se je najbrž že vse spremenilo, se je začeljenj tolažiti, saj ni tako gotovo, da še danes tako misli. V vsakem slučaju hočem najprej govoriti z njim. Mogoče, da potem ne bo nič več potrebno.

Zadnja možnost je še bolj okrepila skušnjavo. Izra- čunal je, da padejo njegove poletne počitnice ravno v primeren čas, okrog prvega julija namreč. Za praznik svetega Janeza je hotela Helena s fantom na deželo, teden pozneje pa se jim je hotel pridružiti še on. Vse je torej kazalo na dobro, zdaj je zaviselo edino le še od njega.

Na misel mu je prišlo to, kar je bil Heleni odgo- voril: morda smiem zdaj tudi malo na sebe misliti.

Obenem pa ga je spreletelo mrzlo čuvstvo strahu. Vse to vendar ni prav nič meni podobno. Ali sem v resnici to jaz? Ali sem v resnici postal tako brezumno predrzen, potem ko sem vse svoje življenje preživel v previdni osamelosti? Z menoj je tako, kakor z Estero Quisthusovo: Nisem več, pač pa sem nekoč bil.

Na kresni večer je Berger spraval Heleno in sinčka na vlak. Potem je odšel domov, sam samcat in v veliki skušnjavi. Ogenj, ki je zadnje mesece tlel v njem, je že v prvih dnevih čakanja zagorel s svetlim plamenom. Ni ga čudilo, niti mu ni jemalo sape. Narobe, — celo pomirjalo ga je. Kakor da je bil ves čas vedel, da se mu bo načrt posrečil.

Novi položaj mu je dal moči, da je zadevo premislil v resničnejši in preglednejši obliki, kakor dozdaj. In ko se mu je celota uredila do zadnje malenkosti, se ga je polastila vesela, pričakovanja polna napetost. Bilo mu je, kakor da mu domišljija prekipava od veselja, ker se je privrkat razvila v polnem obsegu. Večkrat je ob- stal sredi sobe in si trl roke, nadčloveška razvnetost ga je namreč gnala do zadnjih meja blaženosti. Vendar je čisto zatrepetal v omotičnem strahu, da ga je obilval mraz. To pa so bili le kratki trenutki, potrebna sesta- vina njegove ekstaze.

Pisal je Heleni, da se je zamudil za par dni; prvi dan počitnic se je odpeljal in komaj čakal, da bi že skoraj preстал.

Predpoldne je prišel na mesto. Prvo, kar je na- pravil, je bilo, da je šel na pošto in kupil znamke. To priložnost je uporabil za to, da se je razgledal. Že od prej je vedel, da zasebno stanovanje poštnega ravnatelja leži v prvem nadstropju. Na srečo se Lüdersen ni pokazal. Ob okencu je sedel mlad mož, ki ga ni poznal. Našel je, da da je urad poštnega ravnatelja na desno od ekspedicijskega prostora, da vodi vanj poseben vhod iz dolgega hodnika od ustne strani in da gleda eno okno urada na dvorišče. Upal si je na hodnik in ugo- tovil, da so na njegovem koncu stopnice v prvo nad-

strópje. Ko je odhajal, je videl, da imajo vrata avto- matičen zapah.

Z vsem tem je bil zadovoljen. Tudi z opozorilom na vratih, ki je govorilo, da so uradne ure popoldne od štirih do sedmih.

Napol pomirjen in vendar tesnoben se je malo sprehodil do predmestij. Tam zunaj je preživel dan, samo da bi ostal neopažen. V teh dolgih urah je bil nervozen in skoraj obseden od želje, da bi se že spro- žilo. Da bi se že vendar enkrat končal ta vratolomni in negotov prehodni štadij, ki se je bil vanj vrgel. Po par minut dolgo je občutil močno skušnjavo, da bi vse skupaj opustil. Ko pa se je spomnil zadnjih osem, devet let svojega življenja, je vzdržal v svoji odločnosti. Kajti tako dalje ni moglo, niti smelo več iti.

Tudi ta dan je minil, in ko je zdaj šel mimo pošte, je videl, da je že zaprta.

Še pol ure, je določeval. Zdaj je gotovo na večerji. Potem pa se bo vrnil in delal četrtnetni obračun. To je primeren trenutek. Če ga ni napravil že v uradnih urah, ga je pretreslo.

To misel pa je zavrnil.

Za to je prelen. Preje bi verjel, da ga še niti v prihodnjih dneh ne začne. No, potem ostanem enostavno tukaj, stvar se mora zgoditi.

Cakal je, dokler ni bilo tri četrtna na osem. Takrat se je energično zbral in stopil po dveh stopnicah do vrat. Vrata so bila zaprta. Na to ni bil računal; kratko je pre- mislil, potem pa pozvonil. Cakal je v vročini napetosti, toda nikdo ni prišel. Še enkrat je pozvonil, ravnotako brez uspeha, nato pa odšel na cesto in pogledal navzgor proti oknom. Začudil se je, ko je videl, da so roloji po- polnoma spuščeni.